

Han Akynyň sungat söýen balasy, Türkmeniň has zehinli Gulbabasy

Category: Aýdym-saz sungaty, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Han Akynyň sungat söýen balasy, Türkmeniň has zehinli Gulbabasy

HAN AKYNYŇ SUNGAT SÖÝEN BALASY, TÜRKMEN HAS ZEHINLI GULBABASY

Hawa, Gulbabajyk hakynda ozalam kän-kän gezekler söhbet edilipdi, bu ýene-de dowam eder. Çünkü Gulbabajyk ýaňy 4 ýaşly çagajyk döwründen öz ýaşyndan has ululara mahsus sungaty bilen haýrana goýan zehinli aýdymçydyr.

Islendik halk hem asyrlaryň dowamynda yzygiderli öz milli gahrymanlaryny orta çykarýar. Bu gahrymanlar hakynda soňlugu bilen dürli-dürli rowaýatlar il içine ýaýrap başlaýar. Ine, Gulbabajyk hakynda hem şeýle rowaýatlar halkmyzyň hakydasynدا orun alypdyr.

Halypa sazanda Han Akyýewiň körpe perzendi Gulbabajyk dünýä inmezinden ozal düýşüne ýagşyzadalar girip, oglunuň dünýä injekdigini, onda-da şol oglanjygyň juda gysgajyk ömründe ägirt uly işler bitirjekdigini aýdypdyrlar diýen gürrüň bar. Han Akyýew bu düýşünü Gulbabajyk dünýä inýänçä hiç kime gürrüň bermändir.

Ýurdumyzyň ussat halypalary Sahy Jepbarowdan, Çary Täçmämmedowdan «Berekella!» bilen ak pata alan Gulbabajygyň çalmasy has agyr türkmen halk sazlaryny hem juda ýokary derejeli ussatlyk bilen ýerine ýetirip bilendigini soň-soňlar kän ýatlaýarlar. Onuň «Urup çykdy» diýen uçursyz kyn halk sazyny çalyp, Çary Täçmämmedowyň gözlerine ýaş aýlap bilenligi hem taryhy hakykatdyr.

Gulbabajyk dört ýaşynda mahaly öýlerine gelen Sahy aga «Galmanam», «Ak maýa gerek» ýaly halk aýdymalaryny aýdyp

berýär. Sahy aga şonda «Tüweleme jigim! Sen ynha nesip bolsa türkmen halkynyň atly bagşylaryndan bolup ýetişersiň! Maňa-da ýetginjekkäm «oglan bagşy» diýerdiler...» diýip, entek has kiçijik hem bolsa eýýäm aýdym-saz ýoluna ynamly gadam basan Gulbabajgyyň arkasyna kakypdyr.

Hakyky şahsyýet, hakyky halkyň perzendi bolmak üçin ýaşyň tapawudy ýok. Ine, ady rowaýata öwrülen, sungat dünýäsinde özboluşly ýol goýmagy başaran Gulbabajgyyň hatyrasy häzir hem ýurдумыз-да belent derejede goýulýar. Her ýyl Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi Geňeşi tarapynandan ýurдумызыň sungatda, bilimde öňdebaryjy çagalaryna, aýdym-saz toparlaryna berilýän Gulbaba adyndaky Çagalar baýragy hem ýokarda aýdanlarymyzyň aýdyň mysalydyr. Gulbabajgyyň birnäçe suratlary çekildi. Ine, şolaryň biri hem Çary Öwäýewiň «Gulbaba» atly eseridir. Diýmek, sungat ugurlarynyň ählisi hem biri-birinden üzne däldir. Sungatda yz goýan şahsyýetleriň ömri bolsa baky dowam edýändir...

Yklym BABANYÝAZOW,
Türkmen milli konserwatoriýasynyň mugallymy.

Aýdym-saz sungaty